Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1858.

Erste Abtheilung.

XLI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 12. November 1858.



DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1858.

Oddział piérwszy.

Zeszyt XLI.

Wydany i rozesłany dnia 12. Listopada 1858.

177.
Erlaß des Justizministeriums vom 5. October 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 177, ausgegeben am 14. October 1858),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

mit welchem die Abänderung der Gehaltsstufen für die Hofsecretäre bei dem k. k. obersten Gerichtshofe bekannt gegeben wird.

Im Nachhange zu den Erlässen vom 29. Juni 1856, Nr. 116*), und vom 14. September 1857, Nr. 171 des Reichs-Gesetz-Blattes**), wird bekannt gegeben, daß Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschließung ddto Laxenburg 1. October 1858, die Bestimmung der drei Gehaltsstufen von 1600, 1800 und 2000 Gulden für die nach der gegenwärtigen Organisirung bei dem obersten Gerichtshofe, mit Einschluß des Präsidial-Secretärs, bestehenden zwölf Hofsecretäre in der Art Allergnädigst zu bewilligen geruht haben, daß je vier dieser Beamten in Eine Gehaltskategorie zu reihen sind.

Graf **Nádasdy** m. p.

178.
Erlaß des Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 6. October 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 178, ausgegeben am 14. October 1858),

wirksam für den Umfang der Monarchie,

womit die Bestimmungen der Allerhöchsten Entschließung vom 8. September 1858, betreffend die Regelung der rechts- und staatswissenschaftlichen Studien an den Universitäten zu Padua und Pavia, die Aufhebung der Annual- und Semestralprüfungen an den philosophischen Facultäten derselben, und die Einrichtung der theoretischen Staatsprüfungen kundgemacht, und einige aus denselben zunächst für das Studienjahr 1858-59 sich ergebende Vollzugsvorschriften und Uebergangsbestimmungen getroffen werden.

I. Bestimmungen der Allerhöchsten Entschließung vom 8. September 1858.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung ddto Laxenburg den 8. September 1858 Nachstehendes anzuordnen geruht:

Für die rechts- und staatswissenschaftlichen Studien an den Universitäten Meines lombardisch-venetianischen Königreiches haben folgende Bestimmungen zu gelten:

1. Dieselben können nicht in kürzerer Zeit als in acht Semestern zurückgelegt werden.

---

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1856, Erste Abtheilung, XXVIII. Stück, Nr. 121, Seite 252.

**) Ebendaselbst, Jahrgang 1857, Erste Abtheilung, XXXIII. Stück, Nr. 171, Seite 390.

177.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 5. Października 1858,

(Dziennik Praw Państwa Część XLIII, Nr. 177, wydana dnia 14. Października 1858),

obowiązujące w całém Państwie,

którém obwieszczoną zostaje zmiana stopni płacy dla sekretarzów nadwornych przy najwyższym trybunale sądowym.

W dodatku do rozrządzeń z dnia 29. Czerwca 1856 r. Nr. 116 *), i z dnia 14. Września 1857, Nr. 171 Dziennika Praw Państwa **), obwieszcza się niniejszém, iż Jego C. K. Apostolska Mość Najwyższém Postanowieniem ddto. Laxenburg 1. Października 1858 r. zezwolić raczył Najłaskawiéj na ustanowienie trzech stopni płacy o 1600, 1800 i 2000 złotych dla dwunastu sekretarzy nadwornych, wedle teraźniejszéj organizacyi przy najwyższym trybunale sądowym, włącznie z sekretarzem prezydyjalnym istniejących w ten sposób, iż co czterech z tych urzędników do jednéj kategoryi płacy należeć będzie.

Hrabia **Nádasdy** m. p.

178.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 6. Października 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 178, wydana dnia 14. Października 1858),

obowiązujące w całéj Monarchii,

mocą którego obwieszczone zostają Postanowienia Najwyższéj Uchwały z dnia 8. Września 1858, dotyczące uregulowania nauk prawniczo-politycznych na uniwersytetach w Padwie i Pawii, zniesienia egzaminów rocznych i semestralnych w wydziałach filozoficznych tamże, i urządzenia teoretycznych egzaminów rządowych, zarazem wydają się niektóre z onychże wynikające, uprzednio w roku szkolnym 1858-1859 miejsce mające przepisy wykonawcze i postanowienia przechodnie.

I. Postanowienia Najwyższéj Uchwały z dnia 8. Września 1858 r.

Najwyższém Postanowieniem ddto. Laxenburg dnia 8. Września 1858 raczył Jego C. K. Apostolska Mość rozporządzić Najłaskawiéj co następuje:

Co się tyczy nauk prawniczo-politycznych w uniwersytetach Mojego Królestwa Lombardzko-Weneckiego, moc mieć będą postanowienia następujące:

1. Takowe nie mogą w krótszym czasie być odbyte jak w ośmiu półroczach.

---

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1856, Oddział pierwszy Część XXVIII, Nr. 121, stronica 252.

**) Tamże, Rok 1857, Oddział pierwszy, Część XXXIII, Nr. 171, stronica 390.

2. Folgende Gegenstände sind für die ordentlichen Rechtshörer an der rechts- und staatswissenschaftlichen, und beziehungsweise philosophischen Facultät in der bezeichneten Reihenfolge vorzutragen:

Erstes Jahr. Römisches Recht sammt der Geschichte desselben, und österreichische Geschichte durch das ganze Jahr. Dann in jedem Semester ein philosophisches Collegium, worunter Eines über Ethik.

Zweites Jahr. Canonisches Recht und Rechtsgeschichte in beiden Semestern, und zwar im Wintersemester jedes durch 8—10, im Sommersemester durch 4—5 Stunden wöchentlich.

Im Sommersemester: Rechtsphilosophie oder Encyklopädie der Rechts- und Staatswissenschaften.

Drittes Jahr. Durch das ganze Jahr österreichisches Civilrecht und politische Wissenschaften, daneben im Wintersemester österreichisches Strafrecht, im Sommersemester Strafproceß.

Viertes Jahr. Durch das ganze Jahr österreichisches civilgerichtliches Verfahren in und außer Streitsachen, und österreichisches Handels-, Wechsel- und Seerecht. Daneben im Wintersemester politische Wissenschaften, im Sommersemester österreichische Statistik.

3. Nebst den bezeichneten Fächern sind noch über andere Gegenstände oder Theile der Rechts- und Staatswissenschaften Vorträge in angemessenen Zeiträumen zu halten, insbesondere über folgende:

a) Völkerrecht;
b) Bergrecht;
c) österreichische Verwaltungs- und Finanzgesetzkunde;
d) Practica und Relatoria aus dem österreichischen Civil- und Strafrechte;
e) österreichisches Lehenrecht;
f) Statistik der europäischen Staaten;
g) gerichtliche Medicin;
h) Staatsrechnungs-Wissenschaft.

4. Die Studirenden sind in der Regel verpflichtet, die oben sub 2 bezeichneten Vorträge in der vorgeschriebenen Reihenfolge zu hören.

Unter den gleichzeitigen Collegien über Rechtsphilosophie und Encyklopädie der Rechts- und Staatswissenschaften steht ihnen die Wahl frei. Nebstdem ist jeder immatriculirte Hörer dieser rechts- und staatswissenschaftlichen Facultäten verpflichtet, in seinem dritten, fünften, sechsten und siebenten Semester neben den oberwähnten obligaten Collegien Ein Collegium von wenigstens drei Stunden in der Woche an der rechts- und staatswissenschaftlichen, oder auch an der philosophischen Facultät nach freier Wahl anzumelden und zu besuchen.

2. Następujące przedmioty wykładane być mają dla zwyczajnych słuchaczy prawa w wydziale prawniczo-politycznym, a względnie filozoficznym w kolejności oznaczonéj, jako to:

Piérwszy rok. Prawo rzymskie wraz z historyją onegoż i historyja austryjacka przez rok cały. Tudzież w każdém półroczu kolegium filozoficzne, a to — jedno z etyki.

Drugi rok. Prawo kanoniczne i historyja prawa w obu półroczach, a to w półroczu zimowém przez 8—10, w półroczu letniém przez 4—5 godzin w tygodniu.

W półroczu letniém: filozofia prawa albo encyklopedyja nauk prawniczo-politycznych.

Trzeci rok. Przez cały rok prawo cywilne austryjackie i nauki polityczne, przytém w półroczu zimowém prawo karne austryjackie, w półroczu letniém procedura karna.

Czwarty rok. Przez cały rok procedura cywilno-sądowa austryjacka w sprawach spornych i niespornych, tudzież austryjackie prawo handlowe, wekslowe i morskie. Obok tego w półroczu zimowém nauki polityczne, w półroczu letniém statystyka austryjacka.

3. Oprócz oznaczonych wykładane będą także inne przedmioty lub części nauk prawniczo-politycznych w stósownych przedziałach czasu, mianowicie:

a) prawo narodowe;
b) prawo górnicze;
c) nauka austryjackiéj administracyi i ustaw finansowych;
d) *practica* i *relatoria* z prawa cywilnego i karnego austryjackiego;
e) prawo lenne austryjackie;
f) statystyka Państw europejskich;
g) medycyna sądowa;
h) nauka rachunkowości rządowéj.

4. Uczniowie obowiązani są w powszechności, słuchać wykładów sub 2 oznaczonych w przepisanéj kolei.

Między równoczesnemi kolegiami z filozofii prawa i encyklopedyi nauk prawniczo-politycznych wolny wybór mają. Nadto każdy imatrykułowany słuchacz tych wydziałów prawniczo-politycznych obowiązany jest w trzeciém, piątém, szóstém i siódmém półroczu obok wyż rzeczonych obowiązkowych kolegiów zameldować i uczęszczać na jedno kolegium najmniéj o trzech godzinach w tygodniu w wydziale prawniczo-politycznym lub też w wydziale filozoficznym wedle wolnego wyboru.

5. Die Studirenden haben insgesammt zu Ende oder nach Ablauf des vierten Semesters eine Prüfung aus folgenden Gegenständen zu bestehen:

Römisches Recht, canonisches Recht und Rechtsgeschichte.

Wer diese Prüfung nicht vor Beginn des fünften Semesters oder im Verlaufe desselben mit genügendem Erfolge abgelegt hat, dem sind die weiteren Semester, in welchen er vor Ablegung der Prüfung noch inscribirt sein mag, nicht in das gesetzliche Quadriennium einzurechnen.

6. Wer sich dem Staatsdienste auf Grundlage seiner rechts- und staatswissenschaftlichen Studien widmen will, ohne das Doctorat zu erwerben, hat nebst dieser ersten noch eine zweite und dritte Prüfung, und zwar aus folgenden Fächern zu bestehen:

Die zweite aus dem österreichischen Civilrechte, nebst Handels- und Wechselrecht, civilgerichtlichen Verfahren, österreichischem Strafrechte und Strafproceß.

Die dritte aus österreichischer Statistik, Nationalökonomie und Finanzwissenschaft.

Die zweite Prüfung kann schon in den letzten sechs Wochen des achten Semesters bestanden werden, die dritte erst nach vollständig zurückgelegtem Quadriennium.

Uebrigens werden auch im lombardisch-venetianischen Königreiche theoretische Staatsprüfungen, sobald erst der neue Studienplan zur vollkommenen Durchführung gelangt sein wird, in Gemäßheit der §§. 45 und 46 des Gesetzes vom 30. Juli 1850, Nr. 327 des Reichs-Gesetz-Blattes, in der Regel nur gegen Entrichtung einer von dem Unterrichtsministerium im Einvernehmen mit dem Finanzministerium festzusetzenden Prüfungstaxe vorgenommen werden, und auch dort wird die in den Gesetzen vom 30. Juli 1850, Nr. 327, §. 36, und vom 1. Mai 1852, Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 99 *), §. 7, enthaltene, und aus diesen in die Verordnung vom 16. April 1856, Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 54 **) übergangene Sanction gelten, daß ein bei einer Staatsprüfung zweimal Reprobirter weder zur nochmaligen Wiederholung derselben, noch zu den rechts- und staatswissenschaftlichen Rigorosen zugelassen werden dürfe.

Bei Vornahme der einzelnen Prüfungen ist daran festzuhalten, daß aus der österreichischen Statistik solche Details, welche auswendig zu wissen nicht von bleibendem Werthe ist, und die daher nur für die Prüfung memorirt werden müßten, nicht zu fordern sind, hingegen sind auch die für die Rechts- und Staatengeschichte wichtigsten Thatsachen aus der österreichischen Geschichte, dann allgemeine Kenntniß des österreichischen Verfassungs- und Verwaltungsorganismus sowohl bei der zweiten als bei der dritten Prüfung zu fordern.

7. Das Privatstudium im Sinne des Regolamento vom Jahre 1837 ist aufgehoben, und können insbesondere Candidaten des rechts- und staatswissenschaftlichen Doctor-

---

*) Allgemeines Landes-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kronland Galizien und Lodomerien, Jahrgang 1852, XX. Stück, Nr. 117, Seite 330.

**) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1856, Erste Abtheilung, XV. Stück, Nr. 59, Seite 105.

5. Uczniowie obowiązani są bez wyjątku w końcu lub po upływie czwartego półrocza złożyć egzamin z przedmiotów następujących:

Z prawa rzymskiego, prawa kanonicznego i historyi prawa.

Kto nie złożył egzaminu tego przed początkiem piątego półrocza lub w biegu onego z skutkiem dostatecznym, temu nie będą policzone do prawnego kwadryennium dalsze semestra, w którychby przed złożeniem egzaminu jeszcze inskrybowanym był.

6. Kto na podstawie nauk prawniczo-politycznych wstąpić chce do służby rządowéj bez doktoratu, obowiązany jest, oprócz tego piérwszego egzaminu, złożyć także jeszcze drugi i trzeci egzamin, a to z przedmiotów następujących:

Drugi z prawa austryjackiego cywilnego, handlowego i wekslowego, z postępowania cywilno-sądowego, prawa karnego austryjackiego i procedury karnéj.

Trzeci z statystyki austryjackiéj, ekonomii narodowéj i nauki finansowéj.

Drugi egzamin może już w ostatnich sześciu tygodniach ósmego półrocza być odbytym, trzeci dopiéro po zupełnie odbytym kwadryennium.

Zresztą także i w Królestwie Lombardzko-Weneckiém przedsiębrane będą teoretyczne egzamina rządowe, skoro tylko nowy plan nauk zupełnie przeprowadzonym zostanie, stósownie do §§. 45 i 46 Ustawy z dnia 30. Lipca 1850 r., Nr. 327 Dziennika Praw Państwa, w powszechności tylko za złożeniem taksy examinacyjnéj, mającéj być ustanowioną przez Ministeryjum Oświecenia w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, a równie téż i tam moc mieć będzie sankcyja, zawarta w ustawach z dnia 30. Lipca 1850 r., Nr. 327, §. 36, tudzież z dnia 1. Maja 1852 r., Dziennik Praw Państwa Nr. 99 *), §. 7, która przeszła do Rozporządzenia z dnia 16. Kwietnia 1856 r., Dziennik Praw Państwa Nr. 54 **), co do tego, iż reprobowany powtórnie przy jednym egzaminie rządowym nie może być przypuszczonym ani do dalszego jego powtórzenia ani téż do rygorozów prawniczo- politycznych.

Przy pojedynczych egzaminach trzymać się należy téj zasady, iż nie będzie się żądać ze statystyki austryjackiéj tych szczegółów, które nie mają stałéj wartości dla pamięci, i tylko dla examinu musiałyby być memorowane, przeciwnie zaś żądane być mają tak przy drugim jak trzecim egzaminie najważniejsze dla historyi prawa i Państwa fakta z historyi austryjackiéj, tudzież ogólna znajomość austryjackiego organizmu urządzenia i administracyi.

7. Studyjum prywatne w myśl regolamento z roku 1837 jest zniesione, a mianowicie kandydaci stopnia doktoratu prawniczo-politycznego do złożenia ry-

---

*) Powszechny Dziennik Praw Krajowych i Rządowych dla Kraju Koronnego Galicyi i Lodomeryi, Rok 1852, Część XX, Nr. 117, stronica 330.

**) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1856, Oddział piérwszy, Część XV, Nr. 59, stronica 105.

grades zur Ablegung der Rigorosen nur gegen Nachweisung des, mittelst öffentlichen Besuches der Collegien, gehörig absolvirten Quadrienniums zugelassen werden.

Jünglinge, welche beabsichtigen, sich dem Staatsdienste zu widmen, ohne gleichwohl die regelmäßigen Universitätsstudien gemacht zu haben, können zu der zweiten und dritten Staatsprüfung nur unter folgenden Bedingungen zugelassen werden:

a) Die Ertheilung einer solchen Bewilligung ist von Fall zu Fall dem Unterrichtsministerium vorbehalten;

b) dasselbe hat über jedes solche Gesuch den betreffenden Lehrkörper darüber einzuvernehmen, ob der Candidat die Vorlesungen des I. und II. Jahrganges mit besonderem Fleiße besucht, und mit Rücksicht auf seine Gymnasial-Zeugnisse und die abgelegte Maturitätsprüfung, auf seine, bei den Collegialprüfungen und bei der rechtshistorischen Prüfung an den Tag gelegte wissenschaftliche Ausbildung solche Beweise von Eifer und Befähigung gegeben habe, daß von ihm mit Grund angenommen werden kann, er werde sich auch ohne ferneren Besuch der Universitätsvorlesungen in genügender Weise für die noch zu bestehenden theoretischen Prüfungen vorbereiten können;

c) Diese Privatisten sind nicht blos einer mündlichen, sondern auch einer schriftlichen Prüfung zu unterziehen.

d) sie haben für die zweite und dritte theoretische Staatsprüfung eine Prüfungstaxe im dreifachen Betrage derjenigen, welche für die gewöhnlichen Staatsprüfungen vorgeschrieben wird, zu erlegen;

e) sie können zu der zweiten Prüfung nicht eher als vor Ablauf von zwei Jahren gerechnet vom Tage der Ablegung der rechtshistorischen Prüfung, zugelassen werden

8. Auf diejenigen Studirenden, welche im Studienjahre 1857—58 den dritten Jahrgang des rechts- und staatswissenschaftlichen Studiums als öffentlich oder privatim Studirende zurückgelegt haben, und mit dem Studienjahre 1858—59 in den IV. Jahrgang aufgenommen werden, haben voranstehende Bestimmungen keine Anwendung.

9. Die bisherigen Annual- und Semestralprüfungen werden mit dem Studienjahre 1858—59 nicht nur rücksichtlich des III. Jahrganges der Rechte, sondern auch an den philosophischen Facultäten aufgehoben, mit Ausnahme der für die Studirenden des ersten rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrganges für das Studienjahr 1858—59 noch aufrecht zu erhaltenden Annual- und Semestralprüfungen aus den für sie obligaten Vorlesungen über österreichische Geschichte und Philosophie.

II. Vollzugsvorschriften und Uebergangsbestimmungen.

Zur Durchführung der vorstehenden Anordnungen wird Folgendes angeordnet:

10. Für diejenigen Studirenden der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät, welche mit dem Studienjahre 1858—59 in den IV. Jahrgang ihrer akademischen Studien

gorozów przypuszczeni być mogą tylko za wykazem należycie odbytego kwadryennium za pomocą publicznego uczęszczania na kollegia.

Młodzieńcy, zamyślający wstąpić do służby rządowéj, nie odbywszy regularnych nauk uniwersyteckich, przypuszczeni być mogą do drugiego i trzeciego egzaminu rządowego tylko pod warunkami następującemi:

a) Udzielenie pozwolenia takowego zastrzeżoném sobie ma od przypadku do przypadku Ministerstwo Oświecenia;

b) toż zasięgnąć ma względem każdéj takowéj prośby wiadomości od dotyczącego ciała nauczycielskiego w przedmiocie, czy kandydat uczęszczał na prelekcyje I. i II. półrocza z szczególną pilnością, i ze względem na zaświadczenia swoje gimnazyjalne i złożony egzamin dojrzałości, na wykazane przy egzaminach kolegijalnych i egzaminie z historyi prawa naukowe wykształcenie dał takie dowody gorliwości i uzdolnienia, iżby od niego niepłonnie oczekiwać się dało, iż w stanie będzie i bez dalszego uczęszczania na odczyty uniwersyteckie w sposób dostateczny przygotować się do egzaminów teoretycznych jeszcze złożonemi być mających;

c) prywatyści takowi poddać się mają nie tylko egzaminowi ustnemu, lecz także i piśmiennemu;

d) za drugi i trzeci teoretyczny egzamin rządowy złożyć winni taksę egzaminacyjną w potrójnéj kwocie téj taksy, jaka jest przepisaną dla zwyczajnych egzaminów rządowych;

e) nie mogą być przypuszczeni do drugiego egzaminu piérwéj, jak przed upływem lat dwóch, licząc od dnia złożenia egzaminu prawniczo-historycznego.

8. Do tych uczniów, którzy w roku szkolnym 1857-58 odbyli trzeci rok prawniczo-politycznego studyjum jako uczniowie publiczni lub prywatni, a w roku szkolnym 1858-59 przyjęci są na IV. rok, powyższe postanowienia nie mają zastósowania.

9. Dotychczasowe egzamina tak roczne jak półroczne zniesione zostają z rokiem szkolnym 1858-59 nie tylko co do III. roku praw, lecz téż i wydziałach filozoficznych, z wyjątkiem utrzymanych jeszcze na rok szkolny 1858-59 dla uczniów piérwszego prawniczo-politycznego roku rocznych i semestralnych egzaminów z odczytów historyi austryjackiéj i filozofii, które dla nich obowiązkowemi są.

II. Przepisy wykonawcze i postanowienia przechodnie.

Celem przeprowadzenia powyższych przepisów rozporządza się co następuje:

10. Co się tyczy uczniów prawniczo-politycznego wydziału, którzy z rokiem szkolnym 1858-59 wstępują na IV. rok akademicznych studyjów swoich, bez

eintreten, sie mögen öffentlich oder Privat-Studirende sein, bleiben in Gemäßheit des Absatzes 8 der voranstehenden Allerhöchsten Entschließung in jeder Beziehung die bisherigen Normen über die Fortsetzung und Vollendung ihrer Studien in Kraft und Anwendung.

Die betreffenden Professoren des IV. Jahrganges werden daher im Studienjahre 1858—59 die Vorlesungen und die Annual- und Semestralprüfungen in der bisherigen Weise abzuhalten haben.

11. Mit Rücksicht auf diesen Umstand und den nahe bevorstehenden Beginn des Studienjahres 1858—59, wodurch eine, den vorangehenden Bestimmungen in allen Beziehungen entsprechende Anordnung der rechts- und staatswissenschaftlichen Vorlesungen in diesem Uebergangsjahre noch als unthunlich erscheint, werden in Ansehung der Vorlesungen, welche für die Hörer der drei ersten Jahrgänge abzuhalten und von ihnen zu besuchen sein werden, folgende Uebergangsbestimmungen getroffen

a) Die Hörer des I. Jahrganges werden zu hören haben:

Im Wintersemester:

aa) Römisches Recht und dessen Geschichte in 7 wöchentlichen Vorlesestunden,

bb) österreichische Geschichte in 5,

cc) ein Collegium über Philosophie in 5 wöchentlichen Stunden.

Im Sommersemester:

dd) Römisches Recht in 10,

ee) österreichische Geschichte in 5,

ff) ein philosophisches Collegium in 5 wöchentlichen Vorlesestunden.

Unter den sub cc) und ff) erwähnten philosophischen Collegien muß Eines über Ethik sein.

Am Schluße des Jahres 1858—59 werden sich die Hörer des I. Jahrganges noch einer Prüfung aus diesen von ihnen gehörten zwei philosophischen Disciplinen, und einer Prüfung aus der österreichischen Geschichte unter der in dem §. 17 des hierortigen Erlasses vom 18. October 1857, Reichs-Gesetz-Blatz Nr. 199 *), bestimmten Sanction zu unterziehen haben.

b) Die Hörer des II. Jahrganges werden zu hören haben:

Im Wintersemester:

aa) Canonisches Recht wöchentlich durch 9,

bb) Rechtsgeschichte wöchentlich durch 8,

cc) und dann nach ihrer Wahl entweder ein Specialcollegium über römisches Recht durch wöchentlich 3 Stunden, oder ein Collegium über eine Porthie der allge-

---

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1857, Erste Abtheilung, XXXVIII. Stück, Nr. 199, Seite 589.

różnicy, czy są uczniami publicznymi lub prywatnymi, mają wedle 8 ustępu powyższego Najwyższego Postanowienia pod każdym względem moc i zastósowanie dotychczasowe przepisy co do dalszéj kontynuacyi i ukończenia studyjów ich.

Dotyczący profesorowie IV. roku winni przeto w roku szkolnym 1858-59 w dotychczasowy sposób trzymać odczyty i przedsiębrać egzamina roczne i semestralne.

11. Ze względem na okoliczność tę i bliski początek roku szkolnego 1858-59, przez co odpowiadające powyższym postanowieniom pod każdym względem zarządzenie odczytów prawniczo-politycznych w niniejszym przechodnim roku nie jest jeszcze możliwe, wydaje się, co się tyczy odczytów, na jakie słuchacze trzech lat piérwszych uczęszczać mają, następujące postanowienia przechodnie:

a) Słuchacze I. roku słuchać mają:

W półroczu zimowém:

aa) prawa rzymskiego i historyi tegoż 7 godzin w tygodniu,

bb) historyi austryjackiéj — 5,

cc) kolegium z filozofii — godzin 5 w tygodniu.

W półroczu letniém:

dd) prawa rzymskiego — godzin 10,

ee) historyi austryjackiéj — 5,

ff) filozoficznego kolegium — godzin 5 w tygodniu.

Między kolegijami filozoficznemi sub *cc)* i *ff)* wspomnionemi musi jedno być z etyki.

Z końcem roku 1858-59 poddać się winni uczniowie I. roku jeszcze egzaminowi z słuchanych przez nich dwóch dziedzin filozoficznych, i egzaminowi z historyi austryjackiéj pod sankcyją, w §. 17 tutejszego rozporządzenia z dnia 18. Października 1857 r., Dziennik Praw Państwa Nr. 199 *) oznaczoną.

b) Uczniowie II. roku słuchać mają:

W półroczu zimowém:

aa) prawa kanonicznego przez godzin 9 w tygodniu,

bb) historyi prawa przez godzin 8 w tygodniu,

cc) tudzież wedle wolnego wyboru albo specyjalnego kolegium z prawa rzymskiego przez godzin 3 w tygodniu, albo kolegium z pewnéj partyi powsze-

---

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1857, Oddział piérwszy, Część XXXVIII, Nr. 199, stronica 589.

meinen Weltgeschichte an der philosophischen Facultät in der Ausdehnung von wenigstens 3 Stunden in der Woche.

Im Sommersemester:

dd) Canonisches Recht durch 4,

ee) Rechtsgeschichte durch 4 Stunden in der Woche, dann

ff) entweder Encyklopädie oder Rechtsphilosophie durch wöchentlich 3 bis 4 Stunden.

Außerdem ist ein freies Collegium über Lehenrecht in wöchentlich 2 bis 3 Stunden zu lesen, welches Collegium zu hören Denjenigen anempfohlen wird, welche beabsichtigen, dereinst das Doctorat der Rechts- und Staatswissenschaften zu erwerben.

c) Die Hörer des III. Jahrganges werden zu hören haben:

Im Wintersemester:

aa) Oesterreichisches Civilrecht durch 7,

bb) österreichisches Strafrecht durch 5,

cc) Nationalökonomie durch 5,

dd) Handels-, Wechsel- und Seerecht durch 3 Stunden in der Woche

Im Sommersemester:

ee) Oesterreichisches Civilrecht durch 8,

ff) österreichischen Strafproceß durch 4,

gg) Finanzwissenschaft durch 4, und

hh) Handels-, Wechsel- und Seerecht durch 4 Stunden in der Woche.

Die Collegien sub dd) und hh) haben in dem Studienjahre 1858—59 den Hörern des III. Jahrganges ausnahmsweise statt des von ihnen in Zukunft frei zu wählenden Collegiums zu gelten.

Dafür werden sie im Studienjahre 1859—60 verpflichtet sein, in ihrem IV. Jahrgange neben den obligaten Collegien, über civilgerichtliches Verfahren, politische Wissenschaften und österreichische Statistik im Wintersemester nach ihrer Wahl wenigstens zwei Collegien, im Sommersemester aber wenigstens Ein Collegium in der Ausdehnung von mindestens 3 Stunden in der Woche an der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät zu besuchen.

12. Die bisherigen Annual- und Semestralprüfungen haben vom Studienjahre 1858—59 an sowohl für die Hörer der drei ersten rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrgänge, als auch für die immatriculirten Hörer der philosophischen Facultät zu entfallen, mit Ausnahme:

aa) der oberwähnten, in diesem Studienjahre noch mit den Hörern des ersten rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrganges vorzunehmenden Prüfungen aus der Philosophie und österreichischen Geschichte, und

bb) allfälliger nachträglicher oder wiederholter Prüfungen

Dagegen werden die Hörer des zweiten Jahrganges sich mit Schluß des Studienjahres 1858—59 der rechtshistorischen Prüfung, und zwar aus dem römischen und ca-

chnéj historyi w wydziale filozoficznym w rozciągłości najmniéj 3 godzin w tygodniu.

W półroczu letniém:

dd) prawa kanonicznego przez godzin 4,

ee) historyi prawa przez godzin 4 w tygodniu, tudzież

ff) albo encyklopedyi albo filozofii prawa przez godzin 3 do 4 w tygodniu.

Nadto dane będzie wolne kolegijum z prawa lennego przez 2 lub 3 godziny w tygodniu, które polecone być ma do słuchania tym, którzy zamyślają w czasie nabyć doktorat z nauk prawniczo-politycznych.

c) Uczniowie III. roku słuchać mają:

W półroczu zimowém:

aa) austryjackiego prawa cywilnego przez 7,

bb) austryjackiego prawa karnego przez 5,

cc) ekonomii narodowéj przez 5,

dd) prawa handlowego, wekslowego i morskiego przez 3 godziny w tygodniu.

W półroczu letniém:

ee) prawa austryjackiego cywilnego przez 8,

ff) procedury austryjackiéj karnéj przez 4,

gg) nauki finansowéj przez 4, tudzież

hh) prawa handlowego, wekslowego i morskiego przez 4 godziny w tygodniu.

Kolegija sub *dd)* i *hh)* mają w roku szkolnym 1858-59 dla słuchaczy III. roku wyjątkowo miejsce zamiast kolegijum dowolnie przez nich na przyszłość obraném być mającego.

Za to obowiązani będą w roku szkolnym 1859-60 w IV. swojém roku obok obowiązkowych kolegijów z postępowania cywilno-sądowego, nauk politycznych i statystyki austryjackiéj w półroczu zimowém wedle wyboru swego uczęszczać w wydziale prawniczo-politycznym najmniéj na dwa kolegija, w półroczu letniém zaś najmniéj na jedno kolegijum w rozciągłości przynajmniéj 3 godzin w tygodniu.

12. Dotychczasowe egzamina tak roczne jak półroczne począwszy od roku szkolnego 1858-59 odpadną tak dla słuchaczy piérwszych trzech lat prawniczo-politycznych, jak dla imatrykułowanych słuchaczy w wydziale filozoficznym, z wyjątkiem:

aa) wyż rzeczonych, w niniejszym jeszcze roku szkolnym z słuchaczami piérwszego prawniczo-politycznego roku przedsiębranemi być mających egzaminów z filozofii i austryjackiéj historyi, niemniéj

bb) zachodzących egzaminów późniejszych lub powtórnych.

Przeciwnie zaś słuchacze drugiego roku poddać się będą winni z końcem roku szkolnego 1858—59 egzaminowi historyczno-prawnemu, a to z prawa rzym-

nonischen Rechte und der Rechtsgeschichte, und die Hörer des dritten Jahrganges seinerzeit am Schluße ihres achten Semesters der judiciellen Staatsprüfung zu unterziehen haben.

13. Ueber die Einrichtung und die Vornahme der, in Gemäßheit der Allerhöchsten Entschließung vom 8. September 1858, von den Studirenden der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultäten abzulegenden drei theoretischen Staatsprüfungen werden die nöthigen Detailbestimmungen nachträglich erfolgen.

14. Ueber die Erfordernisse zur Aufnahme in die philosophische Facultät, dann in den ersten, zweiten und dritten Jahrgang des rechts- und staatswissenschaftlichen Studiums, sowie über die den Rechtshörern zugestandene freie Wahl zwischen den von den zwei Professoren des römischen Rechtes angekündigten Collegien, haben auch für das Studienjahr 1858—59 die in dem hierortigen Erlasse vom 18. October 1857, Nr. 199 des Reichs-Gesetz-Blattes, in den §§. 4, 6, 17 und 19 enthaltenen Bestimmungen zu gelten.

15. Die Einschreibung in die Vorlesungen der ersten drei rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrgänge und in die philosophische Facultät findet für jedes Semester insbesondere Statt, und zwar mittelst der bereits im Studienjahre 1857—58 im administrativen Wege für die Hörer des ersten und zweiten Jahrganges eingeführten Meldungsbücher.

Diese Meldungsbücher haben nunmehr für alle immatriculirten Hörer der philosophischen Facultät und der ersten drei juridischen Jahrgänge die Grundlage der semestralen Inscription in die obligaten und freien Collegien, und der Bestätigung der Frequentation am Schluße eines jeden Semesters zu bilden, und ihnen durch die ganze Zeit ihrer Universitätsstudien, mithin auch bei dem allfälligen Uebertritte von einer Universität an eine andere zum Ausweise über ihre akademische Verwendung zu dienen.

16. Diejenigen Studirenden, welche mit dem Studienjahre 1858—59 als ordentliche Hörer in die philosophische Facultät oder den ersten rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrgang neu eintreten, oder welche, von einer anderen Universität kommend, in Padua oder Pavia noch nicht immatriculirt sind, haben sich zunächst zum Behufe der Immatriculation an den Director der betreffenden Facultät zu wenden, und sich bei demselben entweder über die bestandene Maturitätsprüfung, oder über ihre bereits an einer anderen Universität als immatriculirte Hörer gemachten Studien mittelst des Meldungsbuches und des Abgangszeugnisses dieser Universität auszuweisen.

17. Steht der Immatriculation kein Bedenken im Wege, so erklärt der Director den Studirenden für aufgenommen, und fertigt ihm sogleich einen Interims-Aufnahmsschein aus, welcher seinerzeit nach Berichtigung der Matrikeltaxe und des Stämpels, gegen den ordentlichen Matrikelschein ausgewechselt wird.

skiego i kanonicznego, tudzież z historyi prawa, a słuchacze roku trzeciego w swoim czasie z końcem ósmego półrocza judycyjalnemu egzaminowi rządowemu.

13. Względem urządzenia i przedsiębrania trzech teoretycznych egzaminów rządowych, stósownie do Najwyższego Postanowienia z dnia 8. Września 1858 r. przez uczniów w wydziałach prawniczo-politycznych złożonemi być mających, wydane zostaną późniéj potrzebne postanowienia szczegółowe.

14. Względem warunków celem przyjęcia na wydział filozoficzny, tudzież na piérwszy, drugi i trzeci rok prawniczo-politycznego studyjum, równie jak względem przysłużającego słuchaczom praw wolnego wyboru między kolegijami, przez dwóch profesorów prawa rzymskiego ogłoszonemi, także i w roku szkolnym 1858—59 zostają w mocy postanowienia, zawarte w §§. 4, 6, 17 i 19 tutejszego rozrządzenia z dnia 18. Października 1857 r., Nr. 199 Dziennika Praw Państwa.

15. Inskrypcyja na odczyty w piérwszych trzech latach prawniczo-politycznych i wydziale filozoficznym miejsce mieć będzie na każde półrocze osobno, a to za pomocą książeczek meldunkowych, zaprowadzonych już w roku szkolnym 1857—58 w drodze administracyjnéj dla słuchaczy roku piérwszego i drugiego.

Te książeczki meldunkowe odtąd już dla wszystkich imatrykulowanych słuchaczy wydziału filozoficznego i piérwszych trzech lat jurydycznych stanowić będą podstawę semestralnéj inskrypcyi na kollegija tak obowiązkowe jak wolne, równie jak potwierdzenia frekwentacyi w końcu każdego półrocza, i służyć im mają przez cały ciąg studyjów uniwersyteckich, przeto także w razie przejścia zachodzącego z jednego uniwersytetu na drugi do wykazu ich aplikacyi akademicznéj.

16. Ci uczniowie, którzy z rokiem szkolnym 1858—59 jako zwyczajni słuchacze nowo-wstępują do wydziału filozoficznego lub piérwszy rok prawniczo-polityczny, albo, którzy przychodząc z innéj wszechnicy, w Padwie lub Pawii nie są jeszcze imatrykułowani, nasamprzód udać się będą winni względem imatrykulacyi do dyrektora dotyczącego wydziału, i wykazać się u niego albo z odbytego egzaminu dojrzałości, albo z nauk swych już w innym uniwersytecie odbytych będąc słuchaczami imatrykułowanymi, za pomocą książeczki meldunkowéj i świadectwa odejścia z uniwersytetu tego.

17. Jeżeli imatrykulacyi nie stoi żadna przeszkoda w drodze, dyrektor oświadczy uczniowi, że jest przyjętym, i wyda mu natychmiast tymczasowy certyfikat przyjęcia, który swego czasu po opłacie taksy imatrykulacyjnéj i stępla, zamieniony będzie na zwyczajny certyfikat imatrykulacyjny.

18. Mit diesem Aufnahmsscheine haben sich nicht nur diese, sondern alle ordentlichen Studirenden der Philosophie und der drei ersten juridischen Jahrgänge, welche nicht schon ein Meldungsbuch erhalten haben, zuerst in der Universitätskanzlei um die Ausfolgung eines Exemplares des Meldungsbuches einzufinden.— Eben dort haben dieselben, sowie überhaupt auch die bereits Meldungsbücher besitzenden Studirenden sich mit einem Blanquette zur Ausfertigung des Nationales und mit einem gedruckten Auszuge aus dem Lectionskataloge zu versehen.

Die Ausfolgung dieser Drucksorten geschieht gegen Erlag von kleinen Geldbeträgen, die von dem Rector nach dem Maßstabe bemessen werden, daß sie lediglich dazu bestimmt sind, dem Universitätskanzleifonde die Druckkosten zu vergüten.

19. Als Inscriptionscommissäre werden für das Studienjahr 1858-59 bestimmt

a) für den ersten Jahrgang des rechts- und staatswissenschaftlichen Studiums die beiden Professoren des römischen Rechtes;

b) für den zweiten Jahrgang der Professor der Rechtsgeschichte;

c) für den dritten Jahrgang der Professor des Handels-, Wechsel- und Seerechtes;

d) für die immatriculirten Hörer der philosophischen Facultät der Director derselben.

20. Der bei der Inscription zu beobachtende Vorgang ist folgender:

Nachdem der Studirende über die von ihm in dem beginnenden Semester zu hörenden Collegien sich entschieden, hat er den Kopf der beiden für das laufende Semester bestimmten Blattseiten des Meldungsbuches auszufüllen,

dann in der ersten Colonne links alle jene Vorlesungen, die er als obligate oder freie in diesem Semester hören muß oder will, mit Angabe der Docenten, und in der zweiten Colonne die Stundenzahl eigenhändig einzutragen.

Dann hat er ebenso die vorgezeichneten Rubriken des Nationales auszufüllen, und zwar in genauer Uebereinstimmung mit dem Meldungsbuche.

21. Mit dem so ausgefüllten Nationale und Meldungsbuche versehen, hat sich der Studirende in den ersten Tagen des Semesters zuerst persönlich dem Inscriptionscommissär vorzustellen.

Dieser hat zu untersuchen:

a) ob der Studirende überhaupt zur Inscription in die angemeldeten Vorlesungen geeignet sei,

b) ob das Verzeichniß der Vorlesungen im Meldungsbuche mit jenem im Nationale übereinstimme, und

c) ob er alle von ihm zu besuchenden Vorlesungen hierin angemeldet habe.

Im bejahenden Falle bestätigt der Inscriptionscommissär neben der letztangemeldeten Vorlesung in der dritten Rubrik des Meldungsbuches die erfolgte Meldung mit Namensunterschrift und Datum in seiner Eigenschaft als Inscriptionscommissär,

18. Z tym certyfikatem przyjęcia udać się mają nie tylko ci, lecz wszyscy zwyczajni uczniowie filozofii i trzech piérwszych lat jurydycznych, którzy nieotrzymali jeszcze książeczki meldunkowéj, najpiérwéj do kancelaryi uniwersyteckiéj, gdzie im wydanym będzie egzemplarz książeczki meldunkowéj. — Tamże właśnie ci, równie jak w ogólności także i uczniowie, książeczki meldunkowe już posiadający, zaopatrzyć się mają blankietem do wygotowania nacyonalu i drukowanym wyciągiem z katalogu lekcyjnego.

Wydanie tych druków nastąpi za złożeniem małych kwot pieniężnych, wymierzonych przez rektora o tyle, ażeby mogły być zwrócone funduszowi kancelaryi uniwersyteckiéj koszta druku.

19. Komisarzami inskrypcyjnymi w roku szkolnym 1858—59 będą:

a) co do *piérwszego* roku prawniczo-politycznego studyjum, obaj profesorowie prawa rzymskiego;

b) co do *drugiego* roku — profesor historyi prawa;

c) co do *trzeciego* roku — profesor prawa handlowego, wekslowego i morskiego;

d) co do imatrykułowanych słuchaczy *wydziału filozoficznego* dyrektor tegoż.

20. Postępowanie, jakie przy inskrypcyi zachowaném być ma jest następujące:

Skoro uczeń względem kolegijów, których z poczynającém się półroczem słuchać ma, stałe powziął postanowienie, zapełnić powinien głowę obu stronic książeczki meldunkowéj, dla bieżącego półrocza przeznaczonych,

potém własnoręcznie wciągnąć ma w piérwszą kolumnę po lewéj wszystkie odczyty, których jako obowiązkowe lub wolne w téjże półroczu słuchać musi lub chce, z wymienieniem docentów, a w drugiéj kolumnie liczbę godzin.

W równy sposób zapełnić ma wskazane rubryki nacyjonalu, a to w ścisłéj zgodności z książeczką meldunkową.

21. Z tak zapełnioném nacyjonale i książeczką meldunkową przedstawić się ma uczeń w piérwszych dniach półrocza osobiście komisarzowi inskrypcyjnemu.

Tenże dochodzić będzie:

a) czy uczeń w ogólności zdolny jest do inskrypcyi na odczyty zameldowane,

b) czy wykaz odczytów w książeczce meldunkowéj zgadza się z onymże w nacyjonale, tudzież

c) czy w niéj zameldował wszystkie te odczyty, na które uczęszczać jest obowiązany.

W razie twierdzącym poświadczy komisarz inskrypcyjny nastąpione zameldowanie obok ostatnio zameldowanych odczytów w trzeciéj rubryce książeczki meldunkowéj podpisem imienia i datum we własności *komisarza inskrypcyjnego*, a

und bei den Rechtshörern in der vierten Rubrik die specielle Anmeldung des eigenen Collegiums in seiner Eigenschaft als Professor.

Er behält das Nationale zurück, und weist den Studirenden an, sich nunmehr unverzüglich allen denjenigen Docenten persönlich vorzustellen, deren Vorlesungen er besuchen will.

Im verneinenden Falle hat der Inscriptionscommissär nach Umständen (ad a) die Inscription ganz zurückzuweisen, oder (ad b und c) dem Studirenden die Mängel anzudeuten, welche er vorerst zu verbessern hat.

22. Die Docenten bestätigen dem sich ihnen vorstellenden Studirenden die Anmeldung der betreffenden Collegien in der vierten Rubrik des Meldungsbuches mit ihrem Namen und Datum, und weisen den Studirenden an, Familien- und Vornamen und Geburtsort in eine bei ihnen aufliegende Liste einzutragen, aus welcher die Docenten sohin sich ihren Handkatalog zusammenzustellen haben.

23. Die Inscriptionscommissäre haben die Nationalien der inscribirten Hörer sorgfältig zu sammeln, und nach Ablauf des Inscriptionstermines dem Director der Facultät zu übergeben, welcher hieraus nach der mit dem hierortigen Erlasse vom 23. Februar 1858, Z. 3231-163, gegebenen Instruction den Hauptkatalog zusammenzustellen hat.

24. Will ein Studirender innerhalb der ersten drei Wochen des Semesters ein angemeldetes freies Collegium streichen, oder ein neues dazu anmelden, oder bezüglich concurrirender Lehrvorträge den Docenten wechseln, so ist dieß innerhalb obiger Frist (jedoch später nicht mehr) zu gestatten.

Der Studirende hat sich jedoch zu diesem Ende zuerst an den Inscriptionscommissär, oder wenn dieser bereits die Nationalien an den Director abgegeben hat, an diesen zu wenden, und es ist bei diesen nachträglichen Aenderungen in der Anmeldung der Vorlesungen mutatis mutandis im Wesentlichen derselbe Vorgang wie bei der ersten Inscription zu beobachten.

25. Am Schlusse jeden Semesters haben sich die Studirenden, mit ihren Meldungsbüchern versehen, zum Behufe der Bestätigung der Frequentation zuerst den betreffenden Professoren, und sodann dem Director der Facultät behufs der Vidirung vorzustellen.

26. Bezüglich der Details des Vorganges bei der Inscription am Beginne, und der Bestätigung der Frequentation am Schlusse des Semesters, haben sich die Directoren und Docenten der rechts- und staatswissenschaftlichen und der philosophischen Facultät, sowie bei Zusammenstellung des Hauptkataloges nach den ihnen in mehreren hierortigen Erlässen, insbesondere in dem Erlasse vom 23. Februar 1858, gegebenen Instructionen zu benehmen.

27. Die in dem hierortigen Erlasse vom 18. October 1857, Nr. 199 des Reichs-Gesetz-Blattes, in den §§. 8 bis inclusive 16 enthaltenen Vorschriften bezüglich der Ueberwachung der Frequentation und des Fortganges in den Studien, werden hiemit

co do słuchaczy praw w czwartéj rubryce specyjalne zameldowanie własnego kolegium we własności profesora.

Nacyjonale zatrzyma u siebie, i nakaże uczniowi, ażeby się bezzwłocznie przedstawił osobiście wszystkim docentom, na których prelekcyje uczęszczać będzie.

W razie przeczącym komisarz inskrypcyjny wedle okoliczności (ad *a*) inskrypcyję albo całkiem odrzucić powinien, albo (ad *b* i *c*) uczniowi wskazać wady które wprzód poprawić ma.

22. Docenci potwierdzą przedstawiającemu się im uczniowi zameldowanie dotyczących kolegijów w czwartéj rubryce książeczki meldunkowéj własném imieniem i datum dodawszy, i nakażą uczniom wciągnąć imię i nazwisko, tudzież miejsce urodzenia do listy u nich wyłożonéj, z któréj ułożyć sobie mają katalog podręczny.

23. Komisarze inskrypcyjni starannie zebrać mają nacyjonalia inskrybowanych słuchaczy i po upływie terminu inskrypcyjnego przedłożyć dyrektorowi fakultetu, który z nich ułożyć ma katalog główny, wedle tutejszéj instrukcyi, wydanéj pod dniem 23. Lutego 1858 r. L. 3231—163.

24. Jeżeli który z uczniów w ciągu piérwszych trzech tygodni półrocza wykreślić chce zameldowane wolne kolegium, lub nadto zameldować nowe, lub w razie zbiegających się odczytów zmienić docenta, dozwoloném to być może w ciągu powyższego terminu (lecz późniéj już nie).

Uczeń atoli tym końcem udać się ma najprzód do komisarza inskrypcyjnego, a jeżeli ten już nacyjonalija dyrektorowi oddał, do dyrektora, a przy takowych późniejszych zmianach w zameldowaniu odczytów *mutatis mutandis* w istocie ten sam tok zachowanym być ma, jak przy piérwszéj inskrypcyi.

25. Z końcem każdego półrocza powinni się uczniowie z książeczkami meldunkowemi dla potwierdzenia frekwentacyi najprzód przedstawić profesorom dotyczącym, a potém dla otrzymania widymacyi dyrektorowi wydziału.

26. Co się tyczy w szczególności postępowania przy inskrypcyi na początku, i potwierdzenia frekwentacyi na końcu półrocza, dyrektorowie i docenci prawniczo-politycznego i filozoficznego wydziału, równie jak przy zestawieniu głównego katalogu zważać będą na instrukcyje, w niektórych rozrządzeniach tutejszych, mianowicie w rozrządzeniu z dnia 23. Lutego 1858 r. dla nich wydane

27. Przepisy, zawarte w tutejszém rozrządzeniu z dnia 18. Października 1857 roku, Nr. 199 Dziennika Praw Państwa, w §§. 8 aż do 16 włącznie, względem kontrolowania frekwentacyi i postępu w studyjach, rozciągają się niniejszém

auch auf die Hörer des dritten rechts- und staatswissenschaftlichen Jahrganges, und mutatis mutandis auch auf die immatriculirten Hörer der philosophischen Facultät ausgedehnt.

Graf **Thun** m. p

179.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz, dann des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, vom 7. October 1858,

wirksam für Dalmatien,

betreffend das Expropriations-Verfahren bei öffentlichen Strassen- und Wasser-Bauten.

Siehe Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 179, ausgegeben am 14. October 1858.

180.

Verordnung des Finanzministeriums vom 7. October 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 180, ausgegeben am 14. October 1858),

über die Errichtung eines Nebenzollamtes I. Classe in Basiasch.

Aus Anlaß der Fortführung der privilegirten österreichischen Staats-Eisenbahn von Temesvàr bis Basiasch an der Donau wurde im letzteren Orte ein Nebenzollamt I. Classe errichtet und dasselbe unter die in den §§. 2 und 3 des Erlasses vom 18. September 1857, Nr. 175 des Reichs-Gesetz-Blattes *), zur Beamtshandlung der Einfuhrwaaren mittelst Ansagescheinen, dann der Aus- und Durchfuhrgüter ermächtigter Zollämter eingereiht.

Dessen Wirksamkeit hat am 27. September 1858 begonnen.

Freiherr von **Bruck** m. p.

181.

Verordnung des Handelsministeriums vom 7. October 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 181, ausgegeben am 14. October 1858,

betreffend die Festsetzung der telegraphischen Beförderungs- und sonstigen Gebühren in der neuen österreichischen Währung.

Auf Grund der Allerhöchsten Entschließung vom 5. September 1858 werden die Beförderungsgebühren und die Nebengebühren bei der Telegraphenanstalt sowohl für den internen österreichischen Verkehr, als für den Verkehr mit den Staaten des deutsch-österreichischen Telegraphenvereines, vom 1. November 1858 ab, wie folgt festgesetzt:

---

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1857, Erste Abtheilung, XXXIV. Stück, Nr. 175, Seite 393.

także i na słuchaczy trzeciego prawniczo politycznego roku, a *mutatis mutandis* równie i na imatrykułowanych słuchaczy wydziału filozoficznego.

Hrabia **Thun** m. p.

179.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, z dnia 7. Października 1858,

obowiązujące w Dalmacyi,

dotyczące postępowania ekspropryjacyjnego przy założeniu publicznych dróg i budowli wodnych.

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, N. 179, wydaną d. 14. Październ. 1858.

180.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z d. 7. Października 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 180, wydana dnia 14. Października 1858),

o utworzeniu urzędu celnego ubocznego klasy I. w Bazyjaszu.

Z powodu dalszego ciągu rządowéj uprzywilejowanéj kolei żelaznéj austryjackiéj z Temeszwaru aż do Bazyjaszu nad Dunajem utworzonym został w témże miejscu urząd celny uboczny klasy I, który wcielony jest do urzędów celnych, upoważnionych w §§. 2 i 3 Rozrządzenia z dnia 18. Września 1857 r., Nr. 175 Dziennika Praw Państwa *) do postępowania urzędowego z towarami wchodowemi za pomocą karty opowiedniéj, tudzież z towarami wychodowemi i przechodowemi.

Działalność onegoż rozpoczętą została z dniem 27. Września 1858 r.

Baron **Bruck** m. p.

181.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z d. 7. Października 1858.

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 181, wydana dnia 14. Października 1858),

dotyczące ustanowienia telegraficznych należytości przesyłkowych i innych w nowéj walucie austryjackiéj.

Na podstawie Najwyższego Postanowienia z dnia 5. Września 1858 r. ustanawiają się należytości przesyłkowe i uboczne w zakładzie telegraficznym tak dla obrotu wewnętrznego austryjackiego, jak dla obrotu z Państwami związku telegrafowego niemiecko-austryjackiego, począwszy z dniem 1. Listopada 1858 r. jak następuje:

---

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1857, Oddział pierwszy, Część XXXIV, Nr. 175, Stronica 393.

1. Die Einheit der Beförderungsgebühren (§. 14 des Reglements für die telegraphische Correspondenz im deutsch-österreichischen Telegraphenvereine, Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1858, Nr. 43*) bildet der Satz von 60 Neukreuzern für die einfache Depesche, welche nicht mehr als 20 Worte enthält, bis auf eine Entfernung von 10 Meilen. Für jede folgenden 10 Worte wird die Hälfte der Einheitsgebühr, d. i. 30 Neukreuzer mehr erhoben.

Es ergibt sich hiernach folgender Tarif:

Entfernung nach		Beförderungs-Gebühr für			
		eine einfache Depesche von 1—20 Worten		Zuschlag für jede folgenden 10 Worte	
Zonen	Meilen	fl.	Nkr.	fl.	Nkr.
I	bis 10	—	60	—	30
II	über 10 bis 25	1	20	—	60
III	25 „ 45	1	80	—	90
IV	45 „ 70	2	40	1	20
V	70 „ 100	3	—	1	50
VI	100 „ 135	3	60	1	80
VII	135 „ 175	4	20	2	10
VIII	175 „ 220	4	80	2	40
IX	220 „ 270	5	40	2	70
X	270 „ 325	6	—	3	—

2. Die Gebühren für die Weiterbeförderung der Depeschen von der letzten Telegraphenstation (§. 18 des Reglements), betragen:

a) für die Beförderung mittelst der Post 40 Neukreuzer;

b) für die Beförderung durch Expreßboten bis zu einer Entfernung von 2 Meilen 1 fl. 20 Neukreuzer;

c) für die Beförderung durch Eisenbahnbetriebs-Telegraphen 90 Neukreuzer

d) das Depositum für nicht in voraus bekannte Boten- oder Estafettenbeförderungs-Auslagen 1 fl. 20 Neukreuzer für die Meile.

3. Die Vervielfältigungsgebühr (§. 19 des Reglements), ferner die Gebühr, welche der Aufgeber einer Depesche zu bezahlen hat, wenn er die von ihm hinterlegte Rückantwortsgebühr zurückverlangt (§. 20 des Reglements), endlich die Gebühr, welche bei der Zurückziehung einer aufgegebenen Depesche zu entrichten ist (§. 23 des Reglements), beträgt 30 Neukreuzer.

Ritter von **Toggenburg** m. p.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1858, Erste Abtheilung, X. Stück, Nr. 43, Seite 167.

1. Za jednostkę należytości przesyłkowych (§. 14 regulaminu dla korespondencyi telegraficznéj, w Związku telegrafowym niemiecko-austryjackim, Dziennik Praw Państwa z roku 1858, Nr. 43*) służyć będzie ustanowa 60 krajcarów nowych za depeszę pojedynczą, nie zawiérającą więcéj jak słów 20, na odległość aż do mil 10. Za każde dalsze słów 10 pobiéraną być ma połowa należytości zasadniczéj, t. j. 30 nowych krajcarów więcéj.

Dystancyja wedle		Należytość przesyłkowa za			
stref	mil	pojedynczą depeszę od 1—20 słów		Dopłata za każde dalsze słów 10	
		Złt.	Nkr.	Złt.	Nkr.
I	do 10	—	60	—	30
II	nad 10 do 25	1	20	—	60
III	25 „ 45	1	80	—	90
IV	45 „ 70	2	40	1	20
V	70 „ 100	3	—	1	50
VI	100 „ 135	3	60	1	80
VII	135 „ 175	4	20	2	10
VIII	175 „ 220	4	80	2	40
IX	220 „ 270	5	40	2	70
X	270 „ 325	6	—	3	—

2. Należytości za dalsze przesłanie depesz z ostatniéj stacyi telegrafowéj (§. 18 regulaminu), wynoszą:

a) za przesłanie pocztą 40 nowych krajcarów;

b) za przesłanie przez umyślnego posłańca aż do dystancyi 2 mil 1 złt. 20 nowych krajcarów;

c) za przesłanie telegrafami, kolei żelaznéj służącemi — 90 nowych krajcarów;

d) depozytum na wydatki posłannicze lub przesyłkowe sztafetowe, nie wiadome naprzód, 1 złt. 20 nowych krajcarów od mili.

3. Należytość pomnożenia (§. 19 regulaminu), tudzież należytość, którą podawca depeszy opłacić winien, jeżeli żąda nazad złożonéj przezeń należytości za odpowiedź powrotną (§. 20 regulaminu), nakoniec należytość, która przy ściągnieniu depeszy podanéj opłaconą być ma (§. 23 regulaminu), wynosi 30 nowych krajcarów.

Kawaler de **Toggenburg** m. p.

---

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1858, Oddział piérwszy, Część X, Nr. 43, Strona 167.

182.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. October 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XLIII. Stück, Nr. 182, ausgegeben am 14. October 1858),

giltig für das ganze Reich,

betreffend das Verbot der Aus- und Durchfuhr von Waffen, Waffenbestandtheilen und Munitionsgegenständen nach Serbien.

Im Vernehmen mit den Ministerien des Aeußeren, des Innern und des Handels, dann mit dem Armee-Ober-Commando und der obersten Polizeibehörde, wurde beschlossen, daß Waffen, Waffenbestandtheile und Munitionsgegenstände nach dem Fürstenthume Serbien nur dann aus Oesterreich aus- oder durch Oesterreich dahin durchgeführt werden dürfen, wenn dieselben mit Waffenpässen einer k. k. Behörde begleitet sind. Diese Waffenpässe werden nur dann ausgestellt werden, wenn von den Paßwerbern die Bewilligung einer serbischen Kreis-Polizeibehörde oder des serbischen Ministeriums des Innern zur Einfuhr dieser Gegenstände nach Serbien beigebracht wird. Auch wird in den Waffenpässen auf diese Bewilligung sich berufen werden.

Bei der Ausfuhr von Waffen, Waffenbestandtheilen und Munitionsgegenständen aus Oesterreich nach Serbien in geringen Mengen genügt es, wenn bei dem Zollamte die von der serbischen Kreis-Polizeibehörde ausgestellte Bewilligung zum Eintritte dieser Gegenstände nach Serbien beigebracht wird; dieselbe ist dem betreffenden Register beizuschließen.

Gegenwärtige Verfügung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem dieselbe den Zollämtern bekannt wird.

Freiherr von **Bruck** m. p.

182.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z d. 10. Października 1858.

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 182, wydana dnia 14. Października 1858),

obowiązujące w całém Państwie,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu broni, części onychże i przedmiotów amunicyjnych do Serbii.

W porozumieniu z Ministeryjami Spraw Zagranicznych, Wewnętrznych i Handlu, tudzież z Nadkomendą Wojskową i Najwyższą Władzą Policyjną, ustanowiono iż broń, części broni i przedmioty amunicyjne wtenczas tylko do Serbii z Austryi wyprowadzane lub przez Austryję przeprowadzane być mogą, jeżeli opatrzone są paszportami na broń C. K. Władzy. Paszporta takowe na broń wtedy tylko mogą być wystawione, jeżeli ubiegający się o paszporta rzeczone wykażą pozwolenie Serbskiéj władzy obwodowo-policyjnéj lub Serbskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wprowadzenia przedmiotów wspomnionych do Serbii. W paszportach tych także na pozwolenie rzeczone powołać się należy.

Przy wywozie broni, części broni i przedniotów amunicyjnych z Austryi do Serbii w pomniejszych ilościach dostateczném jest, jeżeli w urzędzie celnym przedłożone będzie pozwolenie Serbskiéj władzy obwodowo-policyjnéj do wprowadzenia przedmiotów takowych do Serbii; takowe załączone być winno do rejestru dotyczącego.

Niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie z dniem, w którym takowe urzędom celnym obwieszczone będzie.

Baron **Bruck** m. p.

182.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z d. 10. Października 1858,

(Dziennik Praw Państwa Część XLIII, Nr. 182, wydana dnia 14. Października 1858.)

Obowiązuje w całym państwie.

dotyczące zakazu wywozu i przewozu broni, części onejże i przyborów wojennych do Serbii.

W porozumieniu z Ministerstwami Spraw Zagranicznych, Wewnętrznych i Handlu, tudzież z Naczelnem Wojskowem i Najwyższą Władzą Policyjną, zabrania się [illegible] broni, części broni i wszelkich przyborów wojennych [illegible] z Austrii [illegible] przez [illegible] być [illegible] opatrzone są paszportami na mocy C. K. Władzy. Paszporty takowe na broń [illegible] mogą być wystawione [illegible] pozwolenie Rządu [illegible] Ministerstwa Spraw Wewnętrznych [illegible] do Serbii. W paszportach tych [illegible].

[illegible] do [illegible] przed [illegible] pozwolenie [illegible] do [illegible] dostawa.

Niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie z dniem, w którym takowe urzędom celnym obwieszczone będzie.

Baron **Bruck** m. p.